

Dokument z posiedzenia

**B8-0197/2018 }
B8-0199/2018 }
B8-0200/2018 }
B8-0201/2018 }
B8-0204/2018 } RC1**

18.4.2018

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

złożony zgodnie z art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu

zastępujący tym samym projekty rezolucji złożone przez następujące grupy:

PPE (B8-0197/2018)
S&D (B8-0199/2018)
ECR (B8-0200/2018)
ALDE (B8-0201/2018)
Verts/ALE (B8-0204/2018)

w sprawie Białorusi
(2018/2661(RSP))

**Cristian Dan Preda, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Jaromír Štětina,
Patricija Šulin, Francis Zammit Dimech, Tomáš Zdechovský, Milan Zver,
Jarosław Wałęsa, Csaba Sógor, Mairead McGuinness, Romana Tomc,
Ivan Štefanec, Eduard Kukan, Elisabetta Gardini, Giovanni La Via,
Adam Szejnfeld, Michaela Šojdrová, Tunne Kelam, David McAllister,
Lars Adaktusson, Krzysztof Hetman, Željana Zovko, Bogdan Brunon
Wenta, Sandra Kalniete, Dubravka Šuica, Pavel Svoboda, Ivana Maletić,
Laima Liucija Andriekienė, Marijana Petir, Seán Kelly, Deirdre Clune,
Andrey Kovatchev, Julia Pitera, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Daniel
Caspary, Lorenzo Cesa, Michael Gahler, Alojz Peterle, Fernando Ruas,
Inese Vaidere, László Tóké, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil, José Ignacio
Salafranca Sánchez-Neyra**

RC\1151338PL.docx

PE618.450v01-00 }
PE618.452v01-00 }
PE618.453v01-00 }
PE618.454v01-00 }
PE618.457v01-00 } RC1

w imieniu grupy PPE

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Clare Moody

w imieniu grupy S&D

Charles Tannock, Branislav Škripek, Raffaele Fitto, Ruža Tomašić,

Monica Macovei, Anna Elżbieta Fotyga

w imieniu grupy ECR

Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao

Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, María

Teresa Giménez Barbat, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Ivan

Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Louis

Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo

Radoš, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Ramon Tremosa i Balcells,

Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans

w imieniu grupy ALDE

Rebecca Harms, Bronis Ropé, Heidi Hautala, Indrek Tarand, Davor

Škrlec, Igor Šoltés

w imieniu grupy Verts/ALE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie Białorusi (2018/2661(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje i zalecenia w sprawie Białorusi,
- uwzględniając przeprowadzone na Białorusi wybory parlamentarne z dnia 11 września 2016 r., wybory prezydenckie z dnia 11 października 2015 r. oraz wybory samorządowe z dnia 18 lutego 2018 r.,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 20 lutego 2018 r. w sprawie wyborów samorządowych na Białorusi,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel z dnia 25 marca 2018 r. w sprawie wydarzeń, do których doszło w czasie przygotowań do Dnia Wolności na Białorusi i w czasie samych obchodów,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Białorusi, zwłaszcza konkluzje z dnia 15 lutego 2016 r., w których zniesiono sankcje wobec 170 osób i trzech przedsiębiorstw białoruskich oraz określono ramy dialogu politycznego i warunki bardziej pozytywnego rozwoju stosunków między UE a Białorusią, zwłaszcza w odniesieniu do reform demokratycznych,
- uwzględniając wnioski ze szczytu Partnerstwa Wschodniego z dnia 24 listopada 2017 r. oraz zatwierdzenie 20 celów na 2020 r., które mają przynieść rezultaty odczuwalne dla obywateli,
- uwzględniając wizytę komisarza Johannes Hahna na Białorusi w styczniu 2018 r. oraz trwające negocjacje w sprawie priorytetów partnerstwa UE i Białorusi,
- uwzględniając decyzję Rady do Spraw Zagranicznych o przedłużeniu o rok, do lutego 2019 r., obowiązywania pozostałych środków ograniczających wobec Białorusi, w tym embarga na broń, zakazu wywozu towarów, które mogą być użyte do represji wewnętrznych, oraz zamrożenia aktywów i zakazu podróży dla czterech osób powiązanych z niewyjaśnionym zaginięciem dwóch polityków opozycji, przedsiębiorcy i dziennikarza w 1999 i 2000 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka i wszystkie konwencje o prawach człowieka, których stroną jest Białoruś,
- uwzględniając raport specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji praw człowieka na Białorusi z dnia 28 marca 2018 r.,
- uwzględniając art. 135 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że po wyborach prezydenckich z 2015 r. i wyborach parlamentarnych z 2016 r. w dniu 18 lutego 2018 r. na Białorusi przeprowadzono wybory samorządowe;

RC\1151338PL.docx

3/8

PE618.450v01-00 }

PE618.452v01-00 }

PE618.453v01-00 }

PE618.454v01-00 }

PE618.457v01-00 } RC1

PL

mając na uwadze, że Białoruś nadal nie wdrożyła wydanych już przed dłuższym czasem zaleceń Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (OBWE/ODIHR) i Komisji Weneckiej dotyczących ordynacji i procedur wyborczych; mając na uwadze, że według dyplomatów zagranicznych i obserwatorów białoruskich wybory samorządowe przeprowadzone w lutym 2018 r. tylko potwierdziły niedociągnięcia;

- B. mając na uwadze, że w lutym 2016 r. UE w geście dobrej woli zniosła większość środków ograniczających wobec białoruskich urzędników i osób prawnych, by zachęcić Białoruś do poprawy w obszarze praw człowieka, demokracji i praworządności;
- C. mając na uwadze, że UE wielokrotnie podkreślała, że poszanowanie podstawowych wolności, praworządności i praw człowieka to nieodzowny warunek poprawy i dalszego rozwoju stosunków między UE a Białorusią; mając jednak na uwadze, że sytuacja w tym kraju jest nadal niepokojąca, gdyż zauważyć można tylko bardzo ostrożne i ograniczone działania na rzecz poprawy sytuacji;
- D. mając na uwadze opóźnienia w realizacji długo oczekiwanych reform konstytucyjnych i legislacyjnych, które umożliwiłyby rozwój prawdziwej demokracji;
- E. mając na uwadze, że nie podjęto próby reformy ordynacji wyborczej, a wybory samorządowe w lutym 2018 r. wykazały, że nadal dochodzi do licznych i poważnych uchybień i nieprawidłowości proceduralnych oraz że nadal istnieją ramy prawne ograniczające prawa polityczne na wszystkich etapach kampanii wyborczej oraz problemy podczas obserwacji wyborów, głosowania i liczenia głosów; mając na uwadze, że od 1994 r. na Białorusi nie przeprowadzono ani jednego wolnych i uczciwych wyborów;
- F. mając na uwadze, że na wybory samorządowe nie zaproszono obserwatorów międzynarodowych, a obserwatorzy białoruscy zgromadzili namacalne dowody na masowe, prowadzone w całym kraju działania służące zawyżeniu frekwencji, i na głosowanie wielokrotne, czyli tzw. karuzelę wyborczą, którą skądinąd wykorzystano po raz pierwszy od lat;
- G. mając na uwadze trwające akcje zastraszania, w tym liczne przypadki zatrzymania niezależnych i związanych z opozycją działaczy, polityków i dziennikarzy; mając na uwadze, że po raz kolejny uniemożliwiono wybitnym opozycjonistom, działaczom prodemokratycznym i obrońcom praw człowieka udział w przygotowaniach do demonstracji organizowanej w Mińsku wbrew zakazowi władz z okazji przypadającej na 25 marca 2018 r. setnej rocznicy ogłoszenia niepodległości Białorusi, a także udział w samej demonstracji, lub też zostali oni aresztowani, aczkolwiek większość z nich zwolniono następnie bez postawienia zarzutów;
- H. mając na uwadze, że dwóch więźniów politycznych, Michaił Żamczużny i Zmicier Palienka, nadal przebywa w więzieniu;
- I. mając na uwadze, że Parlament Europejski od lat wspiera białoruskie społeczeństwo obywatelskie, czego wyraz dał m.in., przyznając Nagrodę im. Sacharowa Białoruskiemu Stowarzyszeniu Dziennikarzy (w 2004 r.) i Alaksandrowi Milinkiewiczowi (w 2006 r.);
- J. mając na uwadze, że wydarzenia, do których doszło w czasie obchodów Dnia Wolności w

2018 r., to kolejny dowód, że rząd Białorusi nie zamierza zrezygnować z dawnej polityki masowych represji wobec obywateli chcących korzystać z praw przewidzianych w konstytucji i traktatach międzynarodowych;

- K. mając na uwadze, że w dniu 24 stycznia 2018 r. Ministerstwo Informacji arbitralnie zablokowało dostęp z terytorium Białorusi do niezależnego internetowego serwisu informacyjnego Charter97.org; mając na uwadze, że wszczęto postępowania karne przeciwko niezależnym blogerom; mając na uwadze, że kolejnym poważnym zagrożeniem dla wolności słowa w tym kraju jest możliwe przyjęcie projektu poprawek do ustawy medialnej;
 - L. mając na uwadze, że w dniu 25 października 2016 r. Białoruś przyjęła pierwszy krajowy plan działania na rzecz praw człowieka, zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów Białorusi i określający główne kierunki działań mających prowadzić do wypełnienia zobowiązań Białorusi w dziedzinie praw człowieka;
 - M. mając na uwadze, że Białoruś to jedyne państwo w Europie, w którym wciąż wykonuje się karę śmierci; mając na uwadze, że zdaniem specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji praw człowieka na Białorusi wyroki śmierci w tym kraju można uznać za wysoce dyskusyjne ze względu na brak niezawisłego sądownictwa i sprawiedliwych procesów;
 - N. mając na uwadze, że UE i Białoruś negocjują obecnie specjalnie dostosowane priorytety partnerstwa, w którym główne obszary zainteresowania obejmują rozwój gospodarczy i modernizację, wzmocnienie instytucji i dobre sprawowanie władzy, jakość sieci połączeń i kontakty międzyludzkie; mając na uwadze, że rząd Białorusi niezmiennie powtarza, że dąży do normalizacji stosunków z UE, zniesienia pozostałych sankcji i liberalizacji systemu wizowego; mając jednak na uwadze, że postępy w tych dziedzinach uzależnione są od woli politycznej i zaangażowania Białorusi na rzecz wartości demokratycznych, praworządności i podstawowych wolności;
1. popiera politykę „krytycznego zaangażowania” UE wobec Białorusi pod warunkiem uzależnienia go od konkretnych działań na rzecz demokratyzacji oraz od pełnego poszanowania podstawowych wolności i praw człowieka przez władze białoruskie;
 2. z rozczarowaniem zauważa, że mimo wcześniejszych apeli nie wykonano zaleceń wydanych przez OBWE/ODIHR i Komisję Wenecką po wyborach prezydenckich w 2015 r. i wyborach parlamentarnych w 2016 r., a zalecenia te miały być wdrożone przed wyborami samorządowymi w 2018 r.; wzywa władze Białorusi do bezzwłocznego wznowienia prac nad całościową reformą systemu wyborczego w ramach szerszej zakrojonego procesu demokratyzacji i we współpracy z partnerami międzynarodowymi;
 3. ubolewa z powodu nękania dziennikarzy i niezależnych mediów na Białorusi po wyborach samorządowych, w tym z powodu bezprawnego usunięcia z lokalu wyborczego i brutalnego pobicia dziennikarza telewizji Bielsat Andrusia Koziela oraz z powodu zablokowania portalu Charter97;
 4. nalega na władze Białorusi, aby niezwłocznie i bezwarunkowo zniosły blokadę popularnego niezależnego internetowego serwisu informacyjnego Charter97.org, aby wycofały zmiany ustawy medialnej, których przyjęcie zagroziłoby wolności wypowiedzi,

a także aby zaprzestały prześladowania niezależnych blogerów za korzystanie z wolności słowa;

5. zauważa, że liczba przedstawicieli opozycji demokratycznej w okręgowych lokalach wyborczych była nieproporcjonalnie niska w stosunku do liczby złożonych wniosków;
6. wyraża rozczarowanie powtarzającymi się przypadkami odmowy rejestracji partii opozycji demokratycznej; wzywa do zniesienia ograniczeń i złagodzenia procedury rejestracji partii politycznych na Białorusi; podkreśla, że wszystkie partie polityczne muszą mieć prawo do prowadzenia nieograniczonej działalności politycznej, zwłaszcza w okresie kampanii wyborczej; wzywa do uchylenia art. 193 ust. 1 białoruskiego kodeksu karnego, który uznaje udział w działaniach niezarejestrowanych organizacji za niezgodny z prawem;
7. ubolewa nad nieproporcjonalną reakcją władz białoruskich na próbę zorganizowania przez działaczy opozycji – mimo zakazu władz – wiecu z okazji obchodów Dnia Wolności 25 marca 2018 r., podczas którego aresztowano dziesiątki osób, w tym przywódców opozycji oraz byłych kandydatów na prezydenta: Mikołaja Statkiewicza i Uładzimira Niaklajeua; przypomina, że wolność zgromadzeń i zrzeszania się to podstawowe prawo człowieka; podkreśla, że każdy duży krok wstecz w dziedzinie demokracji i poszanowania podstawowych wolności, w tym dalsze zatrzymania więźniów politycznych, powinien w każdym przypadku pociągać za sobą zdecydowaną reakcję ze strony UE w jej stosunkach z Białorusią;
8. zdecydowanie domaga się uwolnienia Michaiła Żamczużnego i Zmiciera Palienki, dwóch działaczy społeczeństwa obywatelskiego przetrzymywanych obecnie ze względów politycznych, a także rehabilitacji wszystkich byłych więźniów politycznych i przywrócenia im praw obywatelskich i politycznych;
9. ponownie wzywa władze białoruskie do zadbania o to, aby bez względu na okoliczności przestrzegano zasad demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności zgodnie z Powszechną deklaracją praw człowieka oraz międzynarodowymi i regionalnymi instrumentami praw człowieka ratyfikowanymi przez Białoruś;
10. zwraca uwagę, że poszanowanie podstawowych wolności stanowi kluczowy element dobrze funkcjonującej demokracji; wzywa władze białoruskie do zaangażowania się w konstruktywny i otwarty dialog z opozycją demokratyczną oraz organizacjami społeczeństwa obywatelskiego z myślą o zagwarantowaniu swobód i praw obywatelskich – w szczególności prawa do zrzeszania się, pokojowych zgromadzeń i wypowiedzi – a także do zapewnienia ram dla działalności wolnych i niezależnych mediów;
11. ponawia zdecydowany apel do Białorusi, by przyłączyła się do światowego moratorium na wykonywanie kary śmierci, co byłoby pierwszym krokiem w kierunku definitywnego zniesienia tej kary; przypomina, że kara śmierci jest wyrazem nieludzkiego i poniżającego traktowania, nie ma dowiedzionego skutku odstraszającego i sprawia, że ewentualne błędy sądu stają się nieodwracalne; zauważa z ubolewaniem, że sądy białoruskie wydały nowe wyroki kary śmierci w 2018 r.;
12. wzywa ESDZ i Komisję, aby w dalszym ciągu udzielały wsparcia organizcom

społeczeństwa obywatelskiego na Białorusi i za granicą; podkreśla w tym kontekście potrzebę wspierania wszelkich niezależnych źródeł informacji dla społeczeństwa białoruskiego, w tym przekazów medialnych w języku białoruskim, również z zagranicy;

13. przyjmuje do wiadomości dialogi sektorowe między UE a Białorusią na poziomie technicznym oraz rozszerzenie współpracy w dziedzinach takich jak reforma gospodarcza, efektywne gospodarowanie zasobami, gospodarka ekologiczna i ochrona środowiska; wzywa ESDZ i Komisję, aby priorytetowo traktowały bezpieczeństwo białoruskiej elektrowni jądrowej w Ostrowcu, a także zagwarantowały, że postępy w stosunkach między UE a Białorusią będą uzależnione od większej otwartości i aktywniejszej współpracy, a także od przestrzegania w pełni przez Białoruś międzynarodowych norm w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony środowiska;
14. ubolewa, że obecny dialog dotyczący praw człowieka nie przynosi konkretnych rezultatów, oraz wzywa Specjalnego Przedstawiciela UE ds. Praw Człowieka do znalezienia sposobów i środków wspierania pełnej i skutecznej ochrony praw człowieka na Białorusi; domaga się uwolnienia wszystkich więźniów politycznych;
15. odnotowuje toczące się obecnie negocjacje w sprawie priorytetów partnerstwa między UE a Białorusią i oczekuje ich szybkiego zakończenia; partnerstwo to ma rozszerzyć zakres współpracy dwustronnej z korzyścią dla obywateli obu stron i umożliwi Białorusi dostęp do szerszego zakresu pomocy finansowej i współpracy, która będzie jednak uzależniona od podjęcia przez ten kraj zdecydowanych i konkretnych kroków w kierunku demokratyzacji i otwartości, a także w pierwszej kolejności od przeprowadzenia kompleksowej reformy ordynacji wyborczej; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym plan Komisji, by podnieść poziom pomocy finansowej na lata 2018–2020; domaga się wyraźniejszych zobowiązań rządu Białorusi do przeprowadzenia reform oraz zaleca opracowanie planu działania na rzecz zacieśnienia stosunków między UE a Białorusią zawierającego punkty odniesienia i harmonogram wprowadzania w życie takich zobowiązań;
16. nawołuje do udzielania przez UE stałego wsparcia organizacjom społeczeństwa obywatelskiego i obrońcom praw człowieka oraz wzywa Komisję do ścisłej współpracy z Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego oraz do stosowania się do jego zaleceń; wzywa rząd Białorusi, by zapewnił udział społeczeństwa obywatelskiego w procesach kształtowania polityki na szczeblu lokalnym i krajowym, czerpiąc inspirację z wytycznych przyjętych przez Radę Europy w dniu 27 listopada 2017 r.; zauważa coraz bliższe wzajemne relacje między Białorusią a tą organizacją;
17. wzywa w związku z tym ESDZ i Komisję do znalezienia sposobów informowania białoruskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego o dialogu UE-Białoruś i toczących się negocjacjach oraz konsultowania się z nimi w tej sprawie;
18. z zadowoleniem odnotowuje, że rozpoczęto realizację partnerstwa na rzecz mobilności między UE a Białorusią, i oczekuje na finalizację umowy o ułatwieniach wizowych oraz umowy o readmisji między UE a Białorusią, które będą stanowić istotny wkład w zacieśnienie kontaktów międzyludzkich i gospodarczych;
19. z zadowoleniem przyjmuje decyzję władz w Mińsku, które od lutego 2018 r. zezwoliły na

krótkie bezwizowe pobyty na Białorusi cudzoziemcom z 80 państw;

20. z zadowoleniem przyjmuje postępy w promowaniu wymian młodzieżowych i kontaktów międzyludzkich między UE a Białorusią, m.in. w ramach unijnego planu mobilności MOST, programu Erasmus+, programu „Horyzont 2020” i instrumentu pomocy technicznej i wymiany informacji TAIEX, a także dzięki przystąpieniu Białorusi do procesu bolońskiego; domaga się wdrożenia procesu bolońskiego zgodnie z planem działania uzgodnionym wspólnie przez europejski obszar szkolnictwa wyższego i Białoruś, gdyż proces ten przyniesie wiele korzyści młodym Białorusinom oraz jeszcze bardziej usprawni wymianę z UE oraz przyczyni się do jeszcze bardziej ożywionych kontaktów międzyludzkich;
21. wzywa do odnowienia mandatu specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji praw człowieka na Białorusi; wzywa rząd Białorusi do pełnej współpracy z tym sprawozdawcą; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by propagowały i wsparły przedłużenie mandatu specjalnego sprawozdawcy ONZ, a także wzywa Specjalnego Przedstawiciela UE ds. Praw Człowieka do współpracy ze specjalnym sprawozdawcą ONZ na rzecz poprawy sytuacji w tym kraju;
22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Radzie, Biuru Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE, Radzie Europy, rządowi i parlamentom państw członkowskich, a także władzom białoruskim.